

זמנים לשבת קודש

הדלקת הנרות	4.01
חצות חיים והלילה	11.25
עלות השחר	4.37
נץ דרכה	6.09
סוף זמן קריש	8.01 - 8.46
סוף זמן תפילה	9.39
שקיעת החמה	4.41
מוצאי שבת	5.55

דמיתה לתמר

ג'ר"ח ס'ש"ט - שנה י' - תולדות תש"ע

י"ד ע"י

התאחדות אברכים "ויואל משה" ד'סאטמאר

נתייסד ע"י כ"ק מרן רביה"ק ו"ע
בנשיאות כ"ק מרן רבנו של ס"א
בעיה"ק ירושלים תוב"א

מגיד תעלומה

אנטיניוס ורבי לא פסקו מעל שולחנם צנון וחזרת כי הרבו בהכנסת אורחים

שני גוים בבטנך. איתא במדרש רבה חובא ברש"י אלו אנטיניוס ורבי שלא פסקו מעל שולחנם לא צנון ולא חזרת וכו'. ויש לתמוה, מה ענין הנפלא הזה אשר הגדילו אושר האנשים ע"י שלא פסקה מעל שולחנם צנון וחזרת. ובס' מש"א בשם אביו כתב דהנה ידוע בדברי חז"ל כי הצנון בא לגדר תאות האכילה ולעוררו לכן בא על השולחן קודם האכילה. והחזרת טענה לעכל האכילה ע"כ בא אחר האכילה. לכן בשום פעם לא יהיו שנים אלו סמוכים יחד על השולחן, כי טבעם שונים ופעולתם מתנגדת. אכן המצא ימצא כזאת בבתי משתה ופונדקאות אשר זה הולך וזה בא. זה יושב לאכול ואוכל צנון לעורר תאותו, והנה אחיו בצדו קם ממשתה ואוכל חזרת לעכל מאכלו לכן שתי אלה מוכנים יחד על השולחן. וכן הדבר באנשי שם אשר ביתם פתוח לרווחה לכל עובר ושם לשפות להם די שבעם, ושולחנם אין לו תחלה ותכלה. כי עוד זה פוסק השני מתחיל. כאשר מצינו ברכיניו הקדוש שה' ז"ל את חכמי ישראל כל ימיו. וגם אנטיניוס אוהבו דרך בעקבותיו כמבואר בגמ'. על כן אמרו חכמינו ז"ל בחק מליצתם עליהם שהרבו בענין הכנסת אורחים עד שלא פסקו מעל שולחנם לא צנון ולא חזרת באשר תמיד הוצרכו להם.

ויקרא שמו

ויקראו שמו עשו. הכל קראו לו כן אבל יעקב לא קראוהו הכל כן על שם אחיות העקב שלא נראה אלא לנשים שהיו בשעת לידה. (ירבא)

מדה כנגד מדה

כשמות אשר קרא. בוא וראה אדם קונה לו בית וקורא לו שם, עומד בנו ומחדש בו דבר, הוא קורא לו שם אחר. אבל יצחק אבינו אינו כן, אלא כל הבריות שחפר אברהם אבינו וקרא להן שם, אף על פי שעמדו פלשתים וסתמו אותו וחדדו יצחק וחפרו שניה, אף על פי כן לא חידש להם שם, אלא העמידן על השמות שקרא להן אביו. ולמה כך, מפני ענותותו, ומפני שנהג כבוד באביו. ומה שגר נטל על כך, שכל האבות נשתנו שמותם, אברהם מתחלה אברם, ולבסוף נקרא אברהם. יעקב מתחלה שמו יעקב, ולבסוף נקרא ישראל. אבל יצחק מתחלה עד שלא נולד קרא לו הקדוש ברוך הוא יצחק, ולא נשתנה שמו לדורות. (מדרש הגדול)

יעקב היה סבלן מצרותיו יותר מיצחק

כי יעקב ע"ה היה מנחר באבות גם בזה שהיה סבלן בטוב לב רב צרותיו אשר קרא על עצמו המקרא לא שלותי ולא שקטתי ולא נחתי ויבא רוגז, כמ"ש ברבה ר"פ וישב, ומכל מקום היה בריא אולם לא כהתנה עינו ולא נס ליחו והוא בן ק"ל שנים עד סוף ימיו לא כבדו עיניו מזוקק, ויצחק היה בן ק"ב שנים ותכחין עינו מראות על צער קטן שהיו כלותיו מורת רוח ליצחק ולרבהק, הנה קמן שמדת סבלנותו בטוב ונועם היה ביעקב ביותר שאת.

ממעשה דינה מוכח דמואבי ולא מואבית

אלה תולדות יצחק בן אברהם. הנה בדברי הימים (א. א. לה) כתיב בני יצחק עשו וישראל. ופירש"י (שם) משום כבודו של דוד קראו ישראל ולא יעקב, וצ"ב מה ענין זה לזה. וז"ל דאיתא (יבמות עז) עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית, ופריך אלא מעתה מצרי ולא מצרית, אלא הכא דרשינן טעמא דקרא. על דבר אשר לא קדמו אתכם, דרכו של איש לקדם ואין דרכה של אשה לקדם. ופריך הו"ל להקדים אנשים לקראת אנשים ונשים לקראת נשים. הכא תרגמה כל כבודה בת מלך פנימה. והנה איתא במפרשים טעם שהבשיל הקב"ה ליעקב במעשה דינה, בשביל שנשא ב' אחיות, עוד טעם איתא בשביל שהיתה יצאנית, וידוע שיעקב נקרא ישראל באשר שהקב"ה קראו אל, ואם הוא נקרא אל לו תירוץ על ב' אחיות, דאין איסור נריות אלא בשביל שאסור להשתמש בשרביטו של מלך, אבל יעקב שנקרא אל מותר לישא נריות, וע"כ הטעם שנכשל מכה שהיתה יצאנית, וכתוב כל כבודה פנימה, ומטעם זה מואבית מותרת. וז"ש משום כבודו של דוד שלא לומר עליו שבא מפסול משפחה מרות המואבית, קראו ישראל ולא יעקב, ומוכח מזה דאין הטעם בשביל שנשא שתי אחיות, וע"כ הטעם משום שהיתה יצאנית וכל כבודה וגו', ופירי מוכח דמואבית מותרת וזהו כבודו הגאון ר' יוחנן מקדענמין ז"ל, חובא בסלי אורות של דוד.

עשו בכה באיסור, וישראל בוכים בהיתר

איתא במדרש (בר פס"ו ס"ד) בשביל דמעונו שבכה עשו ואמר ברכני גם אני אבי, זכה לכל טוב הזה. והקשה הה"ק ר' שמעלקא מניקלשבורג, והלא כמה בכיות שבני ישראל בוכים, והדין שכל הדברים בטלים בששים, ולמה דרמעות שלנו אינם מבטלים דרמעות של עשו, ותיריך הרב הנ"ל מצד שהוא מין במינו, עשו בכה על טוב העוהה, ואנחנו בוכים ג"כ בזה הענין, ובאמת אילו היה הבכיות שלנו בסוד עמו אנכי בצרה בודאי היו דרמעות שלטו מבטלים דרמעות של עשו מחמת שלא היה מין במינו, וד"ל. ולדעתי אין הסברא נוטה לזה, אמת מין במינו אין יכול לבטל אצל דבר איסור, אבל זה שאנחנו בוכים אינו דבר איסור, וא"ת שהדרמעות של עשו ג"כ אין דבר של איסור, והם מין במינו, ובאמת אמרו בגמ' (ר"ה ד) הנותן סלע לעני בשביל שיחיה בנו, הרי זה צדיק גמור, אבל כותי הנותן פרוטה בשביל שיחיה בנו, הרי זה רשע גמור, והטעם שישראל אינו קורא תגר, אבל כותי קורא תגר, ונמצא עשו בכה, והוא בזה רשע גמור, מצד שקורא תגר, אבל ישראל בוכים ואינם קוראים תגר, ונקראים צדיקים, ושוב לא היו מין במינו ויכולים לבטלו ברוב.

בעושיין רצונו של מקום

הברכה אחת היא לך אבי. נאמר באיוב (ט) אחת דא על כן אמרתי תם ורשע הוא מכלה, וזהו היתה גם שאלת עשו האם הברכה שביך יצחק את יעקב היא בכל המצבים שימצא בהם - אחת - בין בהיותו צדיק או לרפוץ, ולכן ענה לו יצחק, וה' כאשר תירד ופרקת עולו מעל צווארך, כלומר ברכותי הם רק לזמן שיקיים בו רצונו של מקום.

יסוד התורה						
סדר הלימוד לפירוש ויצא - מסכת יומא						
יום	א	ב	ג	ד	ה	ו
דף	כב:	כג:	כד:	כה:	כו:	זרה

מלחמות ה'

המקבלים תמיכה מהממשלה מפרכים לצאת הן לפתחי תורה והן לפתחי ע"ז

ולעניינו אף שכחיו אינו שייך לבא בחתימה על מגילת העצמאות בעצמו, אבל באמת כל מנהל החותם על הטופס הלזה שהלימודים בהמוסד "אינה תותרת עקרונות מגילת העצמאות", הרי הוא מקבל ע"ע עקרונות ויסוד מגילת העצמאות, והיוני כל פרטים הנוגעים להתייחסות המדינה שזהו בעצם נגד התורה"ק, וגם מקבל ע"ע עוד דבר שהיא מעקרונות של מגילת העצמאות לחוק ולשמור ולתמוך בקיום בתי ע"ז בארה"ק ח"ו. וזהו התנאי ההכרחי כדי לקבל תמיכה מן הממשלה. וז"ל"פ לעניינו הנאמר בפרשנינו ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרוש את ה', ופירש"י ומקורו מהמדרש, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב רץ ומפרנס לצאת עוברת על פתחי ע"ז, עשו מפרנס לצאת, ותלך לדרוש את ה', ופירש"י לבית מדרשו של שם. ביאור הדבר ע"ז רמו מוסר לעניינו, שרבהקא אמר עושה לא ידעה ששני גוים בבטנה ושני לאומים ממעיה יפרדו, וע"כ לא הבינה מה נעשה בקרבה ואין תהייה כזאת שאיש אחד ירצה לצאת הן לפתחי תורה והן לפתחי ע"ז, שוב אמרה דואי זהו מנהל מוסד של תורה המקבל תמיכה מממשלת הרשעה, וע"כ מצד אחד הוא מפרנס לצאת לפתחי תורה, שהוא מנהל ומחנך בתי"ש, ומצד השני הוא בעצמו מפרנס לצאת לפתחי ע"ז, שמקבל ע"ע לשמור ולתקן בתי ע"ז, ועל זה ויתאמר רבהקא אמר אם כן למה זה אנכי, האם על זה קבלו התורה"ק במעמד התבחר ושמענו אנכי אלקיך מפי הגבורה, איך תהיה לנו מוסר של תורה המתקיימת ע"י תמיכת פתחי ע"ז. ולכן ותלך לדרוש את ה' ופירש"י בבית מדרשו של שם, כי שם בן נח חיוק ותמן מוסדות התורה על טהרת הקודש, וכדמצינו שהקדים לאברהם אבינו בעת דחקו וכדמצינו (בראשית י"ד) ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לך-לך עליון, והיינו שמאחר שהחזקת הת"ת היתה ע"י מלכי צדק מלך שלם צדיק ועובר ה', ע"ז והוא כהן לך-לך עליון, נצמח מזה תועלת לעבדות ה', ורבהקא אמרנו רצונה ללמד בזה את בנה העובר שהדרך הנכון שהמוסד המחנך בנים ונותן להתעלות בבת"ש, צריך שלא לקבל שום תמיכה רק מצדיקים ויראי ה' כמו מלכי צדק מלך שלם, ובלא זה ח"ו כשעובר על פתחי תורה מפרנס לצאת וכשעובר על פתחי ע"ז כ"כ מפרנס לצאת ה"א, זאת היא בעוה"ר המצב המרה בארה"ק, ולדאבון לבניו אין פוצה פה ומצפצף, כולם נתנו מרגוע לפשעם ולא נשמע שום קול מחאה, עוד מעט יובא חיוס ויבואו המנהלים הללו על החתימה על כל זאת ה"י. אנחנו אין בידנו לפעול בזה מאומה, אבל זאת היא בכחיו להתירע בקול מחאה, ותכריז קבל עולם ומלואו שאין לנו חלק ומחלה עמהם, בעברנו על פתחי תורה נפרנס לצאת, ומתחילים עצמינו מבתי ע"ז, ואנו יודעים שיש לבנות בעינינו בית ע"ז, ואין אנו ח"ו בכלל אלו הפוסחים על שתי הסעיפים.

(כ"ק מרן רבינו שליט"א
ביעור לשונות מולות ה' תולדות תש"ח)

מילי דאבות

ויאמרו ראו ראינו כי היה ה' עמך וגו' ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך ה'.
נראה לפרש דהנה קיימא לן (ברכות סד) שלא יאמר אדם לחבירו כל בשלום, אלא לך לשלום, והטעם, כי בשלום משמע שכבר הוא בשלימות גמור, ובעודו חי אינו בטוח אם הוא בשלימותו, לזה אומרים רק לך לשלום, אמנם יצחק אבינו בטוחים היו בו שכבר הוא בשלימות גמור, על כן אמרו ונשלחך בשלום ד"קא, וזוהו הבינו כי ה' עמו, שהרי אמרו לו לך בשלום ועם כל זה עודנו חי ברוב עשרו ולא נחסר לו מאומה, וז"ש ראה ראינו כי היה ה' עמך ונשלחך בשלום, ועכ"ל אתה גם עתה ברוך ה'.

ועוד אפ"ל מה שפרש"י ואלה תולדות יצחק וגו' יעקב ועשו האומרים בפרשה. עפ"מ דאיתא במדרש שעתיד חזיר ליטרה, וכתבו המקובלים שזה קאי על עשו, שלעתיד יטרה גם הוא ויחזור אל הקדושה, והגם שיש אומרים שיתבער מן העולם וכמ"ש ועלו מושיעים בהר ציון

לשפוט את הר עשו שיעשו בהם משפט ויבערו אותו מן העולם, אבל זה אין לידע מה שיהי אז דהרבה בחינות יש וחילוקים בין הרשעים, וגם היפה תואר פי' שזה שעתיד חזיר ליטרה קאי דוקא על עשו שהוא סובר שלא ישתנו דיני התורה כלל לעתיד, ויצחק אבינו ראה זאת שעתיד עשו לחזור להקדושה שהוא ראה הכל אז מה שיהי לעתיד, וכמו דאיתא במדרש שהראה לו הקב"ה ביהמ"ק בני וחרב ובניו ראה ריח בני הרי בניו וכו' כריח שדה הרי חרוב וכו', אשר ברכו ה' בניו ומשולכל לעתיד לבא וכו' וז"ל אהב אותו שראה שיחזור אל הקדושה, וז"פ יעקב ועשו האומרים בפרשה, שזה קאי על לעתיד כמדרש הנ"ל עה"פ ראה ריח בני שיחזור אל הקדושה ואז יחשב לתולדות יצחק.

ומעתה כאשר בא הכתוב לספר מלידת עשו הרשע, אשר ממנו יסתעפו צרות רבות לעם ישראל בכל הדורות, לזה הקדים רשיו"ל וכתב יעקב ועשו האומרים בפרשה, לזמן שהקדים הקב"ה את הרפואה למכה, ויעקב אבינו הוא העומד לגד עשו בכל עת ובכל זמן, ובזכות תפלותיו הקדושים ישראל נושע בה' תשועת עולמים.

אבל צדיקי הדור העידו ואמרו עליו שהוא "שר התורה" וכן מסופר בספר אוצר ישראל שהמשמש של הרה"ק רבי אהרן מקארלין ז"ע היה שמו ר' י"ט שמחה, והיה דרס בכל יום בבוקר לבוא לפני רבו הק' לומר לפניו את הברכות כדי שיענה אמן, ושאל פעם את הרה"ק מקארלין מה טיבו של הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל, ומה הרעש שהעולם מריעים ממנו הלוא לא חואים ממנו שום גדלות וגם לא חואים אותו שלומד תורה, ענה הרה"ק מקארלין ז"ע הלוא הוא הוא ה"שר התורה" ולא צריך ללמוד בגלוי.

ובספר יפה שיחתן מאת הגה"צ צריב אלחנן האלפערין שליט"א מביא מה ששמע מהרה"ק רבי שלום משאין ז"ע שפעם בא אל הרה"ק מטשערנאביל ז"ע אברך אחד ושחיד את המשמשים במתנת יד של סעודה שיכניסו אותו אל הרה"ק, כשיצא סיפר האברך להמשמשים שבחינו יושב בביתו והיה עמל קשות להבין איזוהו פשט בדברי הרמב"ם ונתעייף ונפל בתרדמה, חלם לו חלום שהוא נמצא בעולם העליון ונכנס להיכל אחד שנקרא "היכל הרמב"ם" ומצא שם קבוצת ת"ח וזקן עומד עליהם שהוא ראש הקבוצה והיו עוסקים בסוגיא זו ונתנו ושקלו בחריפות בביאור הדברים, והזקן ראש החבורה אמר מסקנתו, ונתקבל דבריו בבהירות רב, ובחלומי שאלתי מיהו הזקן הזה ואמרו לי שזה שר התורה הנמצא בעולם השפל, כאשר הקיץ משנתו התחיל לרדש אחרי הזקן הזה ועד שהגיע לטשערנאביל והכריז את פני הצדיק ואכן נשאתי ונתתי עמו בסוגיא הלו.

☆☆☆

נסתלק בימי ח' כסלו שנת תרל"ב, ומנ"כ בעיר טשערנאביל באהל מיוחד. ומסופר בספר אמרי דבש שכנח הרה"ק רבי ישכר חב מבעלזא ז"ע כאשר נודע לו על פטירת חו"ז הק' נסע במהירות להשתתף בהלוויתו אבל ירט הדרך לגדו ולא הספיק להגיע ובהגיעו שמה היה כבר הלילה על הבית עלמין, ונסע תיכף ומיד להבית עלמין ובאותה שעה כבר הורידו את טופ הקדוש אל הקבר, וקפץ הרה"ק מבעלזא אל הקבר הפתוח, ואמר שהוא חוצה עוד פעם אחד לכה"פ לראות את צורת קדשו, ומילה השליל מעל ראשו והסתכל בצורתו, ובספר אוצר ישראל מביא שאמר שצורתו אז נראתה כמבין בקדוש בליל שב"כ בחיים חיותו.

זכותו יק' עליו ועל כל ישראל אמן

הוצאות הגליון נתגבר ע"י

הר"ר יואל יאקאב הי"ו
לרגל תגלית בגל למיז"ט

תהלה לדוד

מתוך שמחה וטוב לב, בנרך ברכת מול טוב, קדם ידידינו הצמוד באהבה בקיוות ליבנו, חתן התורה תמים למעלות ומיזות, מתנהג בחסידות, שוקד על דלתי התורה, כחשיבה כאורה, תרם שם טוב על גביו עולה, שמו מפארים, בהלולים ותוארים, חתן מלכה, אשרי שילי ככה. ה"ה

הבה"ח דוד קויפמאן נ"י
לרגל הכנסו בברית האירוסין לע"ט

יהי"ר שהיווג יעלה יפה, כסולת מנופה, ויזכה לראות בנים ובני בנים, בתורה שונים, ולמצאות פונים, אך טוב חסד ירחיק אותך כל הימים, ותבנה ביתך בדרך אשר מרבותה"ק סלולה, עדי נוכח לקרב קרן הגאולה, אמן.

כ"ד ידידי' חשמים בשמחתך

יואל פעלבערבוים, יואל עקשטיין, משה עקשטיין,
יואל בנימין, אהרן טויסיג, יואל גראס, עזריאל שווארץ.

על הצדיקים

הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל ז"ע
ה' כסלו תרל"ב

נכנסו במחשבותי הרה"ק תשובה גדולה ועלה בלבו כל מעשי הרעים אשר עשה מימי החולוד ועד הנה ורצה מאד לחזור בתשובה, והלך בחזרה אל הרה"ק ואמר רבי אני חוצה לחזור בתשובה, ולקח אותו הרה"ק מטשערנאביל לחזרה הפטירה והחזיר אותו בתשובה שלימה, והתחיל הבעל תשובה לבכות בבכיית נוראות, ואז אז הבינו מה שאמר הרה"ק בייג דין אראפ בייג דין אראפ ומי אז כבר לא רצה לחזור לביתו ונשאר שם.

ואף בשמי מעל השמיע את קולו ואת יד החזקה להחזיר את נדחי בני ישראל בתשובה שלימה לפני ית', כמסופר בספר הנ"ל שדרס של הרה"ק מטשערנאביל היתה לשלח שליח מיוחד לעיירות לבנות סכף מעמדות, וגם ציין את שמות האנשים ממי לבקש, ופעם שלח שני שליחים לבנות את המעמדות באיזה עיירה קטנה וציין שם איש אחד שילכו אליו, כשהגיעו לשם שאלו על האיש הנ"ל ואף אחד לא ידע מי הוא האיש שציין הרה"ק, עד שנזכר אחד שבסוף העיירה גר איש אחד פושע ישראל בשם זה, והלכו אליו השליחים ואמרו לו שהרבי שלח אליו לקחת את המעמדות, שאל האיש מי הוא הרבי ששלח אליו, אמרו לו שהרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל שלח אליו, כששמעו האיש את שם הצדיק סדעו וקפץ ממקומו וסיפר כי זה זמן רב שמחפש את הצדיק הזה, כי פעם חלם האיש שדומה אותו בשמי מעל ורצה להעבירו מן העולם, ופתאום הגיע איזה צדיק ואמר שהאיש עדיין צעיר לימים ויתנו לו עד לחיות ויעשה תשובה, ושאלתי מי הוא הצדיק אמרו לי שהוא הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל, ומי אז מחפש אני את הצדיק ואיני זדע היכן הוא, ונסע עמם לטשערנאביל ונעשה בעל תשובה גמור.

☆☆☆

אם כי בעולם הזה לא היה ידוע בגדולתו בתורה ואף הוא עצמו הסתיר את גדולתו בתורה הסתר בתוך הסתר עד כדי כך שסיפר פעם אחד ממקורביו שחקר אחריו פעמים רבות לראותו למד תורה ולא ראה אותו שום פעם שלמד רק הכן ספרים הרבה על שלחן ולא פתח אותם ורק בליל שישי ראה אותו למד חומש רש"י ועם פי' אור החיים הק' וגם בספר אור פני משה, ומסופר שפ"א כנסנו מעיר לעיר למד מגידות הגיע לעיר אחד מלא מתגדים, ובביל שב"ק נגש לפני העמוד בלי נטילת רשות והתחיל דוח במתנה עש"ק ואח"כ קבלת שבת בקול גדול, והרב שהי' ל"כ מתגד חרה לו הדבר עד מאד, אחר התפילה אמר הרב שנראה אם ת"ח הוא נמחול לו ואם לאו יקיים פסק וקבל עונש, ושלה הרב אברכים לשאול אותו פשט באיזה חשבון קשה וכשבאו האברכים לפני הרה"ק ר' אהרן אמר להם כי עכשיו עיף מן הדרך ואני יסל למד להם עכשיו, וק' יבואו מחר בבוקר ואז יאמר להם, וכשבאו בבוקר אמר להם פשט נפלא שעבר להם מאד, ומיד הלכו לבית הרב למד לו הפשט, וכשבאו לבית הרב שכחו הפשט, התיישב הרב שילך בעצמו לשאול אותו הפשט, וכשהגיע אליו אמר לו ר"א כי אינו יסל ללמד, רק היות והוא נוסע למד מגידות, יסל להיות חילול השם ח"ו אם ישאלו לו תוס' ולא ידע, אז הטרחתי את בעל התוס' שיאמר לי הפשט, אבל אם אתם רוצים לידע הפשט תייגעו עצמכם בתורה אז תדעו הפשט.

הרה"ק רבי אהרן מטשערנאביל ז"ע ועכ"ל נולד בשנת תקמ"ד, כבנו הראשון לאביו הרה"ק רבי מרדכי הממד מטשערנאביל ז"ע, ולאמו הרבנית מרת חי' שרה ע"ה בת הרה"ק רבי אהרן הגדול מקארלין ז"ע, ונתגדל על ברכי זקינו הרה"ק בעל מאור עינים ז"ע. הממד מטשערנאביל אמר על בניו הקדושים דברים גדולים עד למאוד ופעם הפטיר ואמר כי יש לו שמונה בנים שבעה הם כגד קני המנהג והאחד הוא "אהרן" שעלה על גביהן.

בעודו תינוק קטן השגיח אביו הקדוש על קדושתו, והעביר את הבעד עליו שפעם בחינתו כבר אחד מחזלי ישראל אשר נהו אליו המוני בית ישראל להיפקד בדבר ישועה ורחמים, באה אליו אשה זקנה וביקשה ממנו שיאמר עבורה קדש אחר אריכות ימיה, שאל אותה הרה"ק מטשערנאביל באיזה זכות היא מבקשת זאת, אמרה כי היא היתה המינקת שלו וקבלה פקודה מאת אביו הק' הממיד מטשערנאביל להשיגה על הלך הקטן שהענים שלו יהיו סגורים וקיימתי זאת, ואכן הסכים עמה הרה"ק שיאמר קדש אחר פטירתו, ומסופר שלאחר הפטירה באה הנשמה הקדושה וביקשה ממנו שיפסיק למד קדש כי על ידי הקדש שלו היתה לה עליה גדולה עד שלא יכלה כבר לבלוט.

בהגיעו לפרקו נשא את בת הרה"ק ר' גדליה מליניץ זצ"ל, בעל "תשואות חן" ע"ה, ובו"ש נשא את בת הרה"ק ר' צבי מקאריסטשוב בן הרה"ק ר' אברהם מקאריסטשוב חתן הרה"ק בעל "מאור עינים".

☆☆☆

בהיותו עד צעיר לימים הכריחו אביו הק' שיקבל עליו את עול ההנהגה ונסע אל עז שב"ק להרה"ק ר' ברוך ממעדיבו ז"ע שהסמיכו לכן ונתן לו במתנה בגדי לבן שצדיקים בדורותינו נהגו ללבוש, ומי אז הרבה בנשייתיו הק' בעיירות הרבה, עם פטירת אביו בשנת תקצ"ז מלא מקומו בהנהגת עדות הק' ובמגידות דק"ק טשערנאביל, ומי אז התפרסם כממיד וכאיש קדוש, ופעם אמר עליו אחיו הרה"ק רבי ח'ד מטאלנע ז"ע בזה"ל איך וואלט געזאגט אז השיל"ת זאל העלפן לראות עם אחינו הרב רבי אהרן מטשערנאביל הגם איך ווייס אז נרדף מיט אים איז מיט דא שזה כמה שנים אשר הוא אינו בעולם הזה עם כל זאת אני זדע אשר כל ההשפעות וכל הידועות של העולם על ידו הם, גם שעליו היה נשיאות ראש מצדיקים הראשונים שראו אותו כל הצדיקים והוא חדוש בדורות הראשונים. (וזכרן צדיקים)

ולא רק בסביבתו היה מנהיג של ישראל אלא מצודתו היתה פתחה עד לארץ הקודש והוא ה' נשיא של משרת ארץ ישראל במדינת אוקריינא, ועשה הרבה כדי לחזק ישוב ארץ ישראל, הרה"ק מהר"ד מבעלזא ז"ע אמר עליו שהוא מרא דארטא ישראל כי הוא שולח שקי זהב לארץ הקדש.

☆☆☆

אחד מהעמדות הקשות שבמדקש אצל הרה"ק מטשערנאביל ז"ע היתה להכניס הרה"ק תשובה בלבנות בני ישראל ולהחזירם למושב, ובספר ארץ החיים מביא שפעם אחת אמר הרה"ק רבי ח'ד מטאלנע ז"ע אחינו רבי אהרן הרגיל את חסידיו שני דברים א' להיות תמיד במחשבתם ובלבם "אבל אנוחם חטאנו", וב' לקיים תמיד מאמר דה"מ ע"ה "בלבי צפנתי אמונת".

ובספר אוצר ישראל מסופר שבעיר טשערנאביל היה חוף אמיתי וסוחרים הגיעו לשם ופעם הגיע שם איזה איש סוחר אמיד נכסים צריך להעביר חסוהו, והיה צריך לשלוח שם בטשערנאביל כמה ימים, ושאל את אנשי העיר האם יש כאן איזה צדיק אמוח לו שאכן נמצא כאן הרה"ק מטשערנאביל ז"ע, כשנכנס הגביר לחזר הרה"ק ז"ע ועמד ליד הדלת קרא הרה"ק מטשערנאביל את הגביר ואמר לו "בייג דין אראפ וועל איך דיר בענטשן בייג דין אראפ" והגביר אל הבין את שפת הרה"ק וחזר לאכסנייתו מבלי שוה"ק מטשערנאביל יברכו, כשהגיע הביתה

המברכים בלב ונפש חפיצה, בחיבה והערצה
הנהלת הקהילה – הנהלת המוסד

אתקינו סעודתא

ענינו מאכלי שבת (לד)
מאכלי יום השבת

חלות מגולות בקידוש שחרית

אצל רבינו מצאנו היו החלות מגולות בשעת קידוש של שחרית. (י"גאורות)

לאכול דגים גם בסעודת היום

ובתיקוני שבת שיאכל בכל סעודה מ' סעודות, דגים. (מ'ן אברהם ס'י רמ"ב סק"א)

ויזהר לאכול דגים גם בסעודה זו, וכן נהגו אבותינו הקדושים וכך כתבו בספרים הקדושים, שבכל ג' סעודות של שבת יש לאכול דגים, ולדעתו הוא מוכרח בסעודה זאת לאכול דגים על פי גולה גם כן, דהלא כבוד יום עדיף מכבוד לילה, על כן אם יאכל בלילה דגים, וביום לא יאכל יהיה פחיתות הכבוד, וכן ראיתי בשערי תשובה שסתם שהרב רש"ל לא אכל בלילה דגים רק ביום, שיהא כבוד יום עדיף, ובפרט כשאוכל בלילה, ודאי צריך ביום. (משמרת שלום, קאיידיאטור)

הנהגים שלא לאכול דגים ביום

בסעודת היום נהגו שאין אוכלים דגים, ואין טעם בדבר כלל, ונמשך זה ממדינות שאוכלין דגים חמין דוקא, ובבוקר אי אפשר חמין, ודגים קרים צער הוא להם אכילתם, על כן נמנעו מלאכול דגים ביום, אבל במדינות אלו לא שייך זה, שעיקר הטאת אכילת דגים כשהם קרים, ואפשר יש טעם פנימלי. (שולחן הטהור, קאמאראט)

רבינו משינאווא אמר שבסעודת היום של שבת אין צריך לאכול דגים, אמנם היה מטביל החלה ברוטב דגים. (י"גאורות)

אכילת ביצים מבושלות בסעודת יום השבת

נוהגין לאכול בסעודת שחרית ביצים מבושלים בקליפיהן שהטמינו אותם בתנור מבעוד יום, ושמעתי הטעם מפני אבלי של משה רבינו ע"ה שמת בשבת, ונכון הוא, ומן המהדרין אוכלים אותן גם בסעודה ג' וכו', מיהו היפה ללב כתב דהא שנהגים לאכול בשבת בשחרית ביצים מבושלים בקליפיהם אינו מטעם אבל משה, שהרי לא מת משה בבוקר, כי אם בערב בשעת מנחה כמ"ש הטור ובית יוסף ולבוש לקמן, יעיי"ש וכדבר הזוהר, אלא נהגו מפני עונג שבת. (כף החיים ס'י רמ"ב סק"ב)

אמר הרה"ק רבי פנחס מקארץ זי"ע, שאם היו יודעין את הסוד של ביצים ובצלם בשבת, היו נוטנין רענדל עבור ביצה. (שם וקדים חיד)

יסודי התורה

האם יש להשטן רשות להשטין ביום הכיפורים

דף כ. שטן ביומא דכיפורי לית ליה רשותא לאסטוני.

והנה לכאורה אין דברי חז"ל אלו תואמים למחשבתו בפרקי דרבי אליעזר (פרק מה) וז"ל: אמר סמאל לפני הב"ה, רבון כל העולמים על כל אומות העולם נתת לי רשות ועל ישראל אין אתה נותן לי, אמר לו הרי יש לך רשות עליהם ביום הכיפורים, אם יש להם חטא ואם לא אין לך רשות עליהם, לפיכך נותנין לו שוחד ביום הכיפורים שלא לבטל את ישראל שלא יקריבו את קרבנם, שנאמר וירל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל, גורל של הב"ה לקרבן עולה וגורלו של עזאזל שיער חטאת, וכל עונותיהם של ישראל עליו, ש' ותשא השעיר עליו את כל עונותם, אל ארץ גזירה. ע"כ. הרי שיש לו לשטן רשות לקטרג ביום הכיפורים והחתם סופר בדרשוטיו מיישב את הסתירה, דהתם אידי בזמן שבת ומקדש היה קיים שהשכינה שרתה בישראל, וע"כ ליה ל' לשטן רשות להשטין על ישראל כל השנה כולה, רק יום א' בשנה ביום הכיפורים שהוא יום הדיון, וע"כ הקדים הקב"ה רפואה למכה לתת לו שעיר לעזאזל להאכרז ממונו, אבל בזמנא ד' שנתקיים בו בעוה"ר ואנוכי אסתיר פני גוי', והשטן מושל בו כל ימות השנה, ע"כ ניטל ממנו הרשות להשטין ביוה"כ. והמהר"ל כתב בשם הרוקח דהא דביומא דכיפורי לית ליה רשות לאסטוני, היינו רק על עבירת שנעשו בעצם יוה"כ, אבל עבירות שנעשו במשך השנה מקטרג עליהם השטן גם ביוה"כ.

נס בתוך נס

דף כא: מלמד שמגביהין אותו [את השולחן] לעולי רגלים, ואומרים להם, ראו חיבתכם לפני המוקד, שסילוקו כסדורו.

ובשו"ת רדב"ז (חלק ו' סי' ב') אלפים קע"ח) מבאר, שלכאורה אין יתכן שראו והרגישו העולי רגלים, שהיה הלחם הפנים רך וחם כבשעת סידורו, הרי עמדו מרחוק, וז"ל: שאלת ממני ידיד נפשי עלה דהא דאמרין בפ' חומד בקדש, מלמד שמגביהין את השולחן ומראין בו לעולי רגלים, ואומר להם ראו חבתכם לפני המוקד, סילוקו כסידורו, דאמר רבי יהושע בן לוי נס גדול מעשה בלחם הפנים כסילוקו סידורו, שנאמר לשום לחם חום ביום הקלח, וכתבה הרמב"ם פ"א מהל' מטמאי משכב ומושב. וקשיא לך הרי ישראל לא היו ננסין אפי' בן האולם ולמזבח, ואף יראו אם הוא חם או צונן, ואפי' לפי מה שפירשו התוס' שהיה רך, ולא דוקא חם, מ"מ אין יכירו אם רך או יבש והם עומדים מרחוק.

תשובה, אמרו משמו של הריטב"א ז"ל, שהיה עולה הבל מהלחם, ובזה היו מכירים שהוא חם, ועדיין לא ידעו אם זה הנס היה תדיר, או דילמא בזמן עולי רגלים, ובשלמא שיהיה חם היה קצת צורך כדי שיהיה האוכלים בלחם חם, אבל שיעלה הבל למזבח, ועוד שלא ראיתי מימי עולה הבל מהלחם אפי' כשהוא חם אלא בזמן שחוחכים אותו, וצריך הוא ז"ל לומר שהכל היה בכלל הנס.

קהל יטב לב ד'סאטמאר בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א בני ברק

ובכן צדיקים יראו וישמחו וישירים יעלה
והסידים ברעיה יגלו
בקול נילת ודמן שמהם אמר להודיע בזה למוכר ארץ יורדים וחסידים סידור
כי בהיות ששמוחת הנישואין בבית מורינו הנח"צ ראש ישיבתינו שליט"א
תתקיים א"ה בארצ"ם

תיערך בקול רנה והמון חוגג
**סעודת מלוה מלכא
ושמחת פארשפיל**
במוצש"ק פרשת תולדות הבעל"ט
בשעה 9.00
בחיכל בית מדרשו הגדול בשיכון

במסיבה נעלה ודוממה זו נתאסף ברננה כל קהלא קרישא אחים לדעה וקנים עם נערים
לשמחה ולעלות בשמחת בית צדיקים רבותיה"ק עצי התמרים

ומשמחה זו יושפע לנו ולכל בית ישראל שפע קודש משימ' מעל
ק-ה זכות אבות יג' יעלינו להתפרד בכל פרבאן לעליא ותתא
ובכל מילי דמיטב

שמחה בה' וגילו צדיקים והרעיו כל ישראל
בשמחה רבה
הנהלת הקהילה

הזמנה מילתא היא

בשבת והודאה להש"ת שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה
עת כלולות בני היקר תמים למעלות חור"ב כמר משלם זושא נ"י
עב"צ ב"ק שתחי'
למו"ט ובשעה טובה ומוצלחת

אקרא בזה את ידידי היקרים אנשי שלומינו הע"י
לבוא להשתתף ולקחת חבל

בשמחת האויפרוף
שתתקיים א"ה בשב"ק פ"ר תולדות הבעל"ט

וכן לסעודת מלוה מלכא
ושמחת הפארשפיל
שתתקיים במוצש"ק פ"ר תולדות הבעל"ט
בשעה 9.00

**בבית המדרש הגדול ויואל משה
שיכון קרית יואל**

ויה"ר שיושפע רב ברכות ושובע שמחות לנו ולכל בית ישראל
עדי נזכה לשמחת עולם על ראשינו בביאת גוא"צ בב"א

והנו מצפה לקבל פנים בשמחה ובטוב לבב

חק' חיים צבי מייזליש
ראש ישיבת סאטמאר
פה בני ברק צ"ו